

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ETNINĖS KULTŪROS IR TRADICINIŲ
AMATŲ CENTRO 2017 METŲ ATASKAITŲ RINKINIO TEISINGUMAS BEI LĖŠŲ IR
TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JAIS TEISĖTUMAS**

2018 m. birželio 6 d. Nr. VA- 2 (5.1)

Šiauliai

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2018 m. vasario 21 d. pavedimą Nr. PP-1 (1.8)

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Birutė Bunokienė (audito grupės vadovė)
Vyresnioji patarėja Aurelija Drazdauskaitė
Audite dalyvavo Savivaldybės kontrolierius Saulius Mickus

Audito ataskaita skelbiama

Šiaulių rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu: <http://www.siauliuraj.lt/>

TURINYS

IŽANGA.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	3
1. Pastebėjimai dėl veiklos ir valdymo.....	3
2. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos organizavimo.....	6
3. Pastebėjimai dėl ilgalaikio turto ir atsargų naudojimo ir apskaitos.....	8
4. Kiti pastebėjimai.....	9
5. Biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai.....	10
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	11
PRIEDAI.....	13
Audito apimtis ir metodai.....	13

IŽANGA

Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo, Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo nuostatomis, vykdamas Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 20 d. sprendimą Nr. T-7 „Dėl pavedimo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai atlikti finansinį auditą“, Šiaulių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, 2018 m. vasario 21 d. Savivaldybės kontrolieriaus pavedimu Nr. PP - 1(1.8) atliko veiklos plane nenumatytą finansinį (teisėtumo) auditą Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centre.

Audituojamas subjektas - Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centras, adresas: Ventos g. 7A, LT-81157, Kuršėnai, Šiaulių rajonas. Juridinio asmens kodas 300596845.

Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro (toliau – Centras) teisinė forma – biudžetinė įstaiga¹.

Audituojamas laikotarpis - 2017 metai.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus.

Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių pareiškiami audito išvadoje. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“ (12 psl.).

Šios audito ataskaitos duomenys bus panaudoti vertinant 2017 metų Šiaulių rajono savivaldybės Konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis.

AUDITO REZULTATAI

1. Pastebėjimai dėl veiklos ir valdymo

Centro nuostatų² 5 punkte nurodyta, kad „Centras yra Savivaldybės biudžetinė specializuota kultūros įstaiga, kuri sudaro sąlygas išsaugoti ir atgaivinti krašto tradicijas, papročius, tradicinius amatus, teikia tautinio paveldo kūrėjams viešąsias paslaugas, atstovauja regiono amatininkų interesams. Jų pagrindu organizuoja edukacines programas ir tradicinių amatų neformaliojo mokymo programas, išsaugančias tautos sukurtas vertybes, teikia tautinio paveldo produktų kūrėjū

¹ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2017-02-21 sprendimas Nr. T-39 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2016 m. lapkričio 15 d. sprendimo Nr. T-309 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“² p.

² Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2016-11-15 sprendimas Nr. T-309 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro nuostatų patvirtinimo (su vėlesniais pakeitimais).

konsultavimo, tradicinių amatų demonstravimo ir kitas paslaugas. Centras vykdo tradicinių amatų sąvadą“. Nuostatų 12 punkte nurodyti tikslai:

- tenkinti rajono bendruomenės kultūrinius poreikius, plačiai ir išsamiai supažindinant su tradicine liaudies kultūra, senaisiais amatais;
- skatinti vertinti tradicinę liaudies kultūrą, tautodailę, kaip ilgaamžės vertybės liudijimą ir asmens meninės saviugdos šaltinį;
- formuoti gyventojų požiūrį į etninės kultūros gyvybingumą ir jos kūrybinį tęstinumą, skatinti tradicinių amatų perimamumą ir sklaidą bei tautinio paveldo produktų populiarinimą.

Pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių³, nuostatuose numatytos 24 Centro veiklos rūšys. Mūsų nuomone, Centro nuostatuose numatytos tokios veiklos kaip „Intelektinės nuosavybės ir panašių produktų, išskyrus autorių teisių saugomus objektus, išperkamoji nuoma, kodas 77.40.“, „Profesinių narystės organizacijų veikla, kodas 94.12.“ ir kt., kurios tiesiogiai nėra susijusios su Centro tikslais ir tokių veiklų vykdymui įstaiga neturi nei materialinių, nei žmogiškųjų išteklių.

Centre pagaminami ir pagal patvirtintus įkainius⁴ parduodami įvairūs gaminiai (ąsočiai, ąsotėliai, puodynės ...). 2017 metais Centras gavo 1420 Eur pajamų už parduotus gaminius, kuriuos daugiausia įsigijo savivaldybės įstaigos (Savivaldybės administracija – 1085,0 Eur, Kultūros centras – 100 Eur, Turizmo ir verslo informacijos centras – 59 Eur). Manome, kad tokia veikla, kai gaminiai pagaminami ir parduodami, neatitinka paslaugų teikimo požymių. Be to, kai gaminius iš vienos savivaldybės įstaigos įsigyja kitos savivaldybės įstaigos, kyla rizika dėl viešųjų pirkimų skaidrumo, efektyvumo.

Kontrolės ir audito tarnyba dėl „Keramikos dirbinių gamybos paslaugos“ kreipėsi į Konkurencijos tarybą ir klausė: Ar neprieštarauja teisės aktams, kad biudžetinė įstaiga teikia „Keramikos dirbinių gamybos paslaugas“? Taip pat nurodėme, kad biudžetinės įstaigos įsigyja pagamintus keramikos dirbinius.

Gautuose atsakymuose pažymėta:

- „Savivaldybės biudžetinė įstaiga neturi vykdyti ūkinės veiklos, t.y. neturi užsiimti prekių pardavimais.

Biudžetinės įstaigos steigiamos valstybės ar savivaldybės funkcijoms įgyvendinti, kurios niekaip neturi būti susijusios su dalyvavimu versle.

³ Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007-10-31 įsakymas Nr. DJ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.

⁴ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2016-02-18 sprendimas Nr. T-26, 2017-11-14 sprendimas T-313 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro teikiamų mokamų paslaugų kainų patvirtinimo“.

Konkurencijos taryba nuosekliai laikosi pozicijos dėl valstybės ar savivaldybės dalyvavimo versle nors ir netiesiogiai per savo įsteigtus subjektus ir pasisako prieš tokį veikimo modelį“.

- „... atsakant į Jūsų iškeltą klausimą, ar aprašyta situacija, kai Savivaldybės biudžetinė įstaiga iš įsigytų ar Savivaldybės perduotų medžiagų gamina keramikos dirbinius ir juos parduoda Savivaldybės administracijai bei kitoms Savivaldybės įstaigoms, neprieštarauja teisės aktams, pasakytina, kad aptariama situacija gali prieštarauti Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 4 straipsnio nuostatomis bei valstybės pagalbos taisyklėms“.

Centre vykdomi edukaciniai užsiėmimai už kuriuos įstaiga gauna pajamas. Tikrinant 2017 metais uždirbtas pajamas pagal Tarybos sprendime⁵ nurodytus įkainius, negalėjome nustatyti gautų pajamų teisingumo, kadangi Centras dalyvavimą edukaciniame užsiėmime interpretuoja, pvz.: „Mokytojai už edukacijas nemoka, tačiau tą kartą mokytoja solidarizavosi su vaikais ir pirkė tokį pat bilietą“, „Darželio „N“ lipdė 20 vaikų ($20 \times 1,5 = 30$) ir 5 mamytės ($5 \times 3 (1,5 \times 2) = 15$), kitos mamytės buvo stebėtojos ir padėjo savo vaikams. Žiedimo edukacija buvo parodyta demonstruojant amatą, niekas iš lankytojų nežiedė“ ir kt. Centro direktoriaus įsakymais⁶ patvirtintose edukacinėse programose nurodyta teorinė, praktinė veikla ir kaina nurodyta visos edukacinės programos, todėl neaišku, kodėl lankytojas dalyvaudamas edukacinėje programoje kuri susideda iš teorinės ir praktinės dalies, tačiau gal būt neatlikdamas praktinės veiklos, nemoka už edukacinį užsiėmimą ir tai įvardinta „Edukacija demonstruojant meną“. Nei įkainiai, nei programos kuriose būtų vykdoma „Edukacija demonstruojant meną“ nepatvirtintos. Centras taip pat vykdė edukacinius užsiėmimus „Varstymas šiaudais“ ir „Vazonėlių dažymas“, kurių programos nepatvirtintos Centro direktoriaus ir šių programų įkainiai nepateikti tvirtinti Savivaldybės tarybai.

Aukščiau paminėti faktai dėl pajamų už suteiktas paslaugas, gali sudaryti prielaidas piktnaudžiavimui ir neskaidriam pajamų surinkimui.

Atkreipiame dėmesį, kad kainų ir tarifų už savivaldybės biudžetinių įstaigų teikiamas atlygintinas paslaugas nustatymas ir sprendimų teikti mokesčių, rinkliavų ir kitas įstatymų nustatytas lengvatas savivaldybės biudžeto sąskaita priėmimas yra išimtinė savivaldybės tarybos teisė⁷.

---

⁵ Ten pat.

⁶ Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro direktoriaus 2016-11-28 įsakymas Nr. V-14, 2017-12-29 įsakymas Nr. V-13.

⁷ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais) 16 straipsnio 37 ir 18 p.

Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006 m. lapkričio 16 d. sprendimu⁸ nustatytas Centru didžiausias leistinas darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš savivaldybės biudžeto pareigybių skaičius -7.

Centro direktoriaus 2017 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. V-2 patvirtintoje Centro vidaus struktūroje nurodytos 7 pareigybės: Direktorius, Direktorius padėjėjas, Edukacijų vadovas – administratorius, Keramikos studijos meistras, Ekskursijų vadovas, IT specialistas, Valytojas, o faktiškai pagal įsakymu⁹ patvirtintą Centro pareigybių sąrašą 2017 m. birželio 1 d. buvo užimtos 3,75 pareigybės: Direktorius – 1, Direktorius padėjėjas – 1, Keramikos studijos meistras - 1, Ekskursijų vadovas – 0,25, Valytojas – 0,5 (2,5 pareigybės bendrosios veiklos srities ir 1,25 pareigybės atlikti funkcijas uždavinių įgyvendinimui). Peržiūrėjus Centro nuostatus, valdymo struktūrą, pareigybių sąrašus, pareigybių aprašymus, manome, kad pagal faktiškai užimtas pareigybes Centro valdymo struktūra nepilnai užtikrina Centro nuostatuose nustatytų funkcijų atlikimą. Pvz., Centro nuostatų 14.3. punkte nurodyta funkcija „vykdyti tradicinių amatų ir kitus mokymus, organizuoti paskaitas, konferencijas, tarptautines ir respublikines kūrybines stovyklas, rengti ekspozicijas, parodas, vykdyti edukacinius mokymus“. Direktorius padėjėjo pareigybėje įrašyta „...rengia parodas“, tačiau, kuris darbuotojas kokius edukacinius mokymus vykdo pagal pareigybių aprašymus neaišku (edukacinėse programose nurodyti programų vykdytojai), nors 2017 metų veiklos užduotyse įrašytos užduotys, susijusios su edukacinių užsiėmimų pravedimu Direktorius padėjėjui, o Ekskursijų vadovui veiklos užduotyse įrašyta „Padėti rengti parodas ...“, „Padėti išeksponuoti parodas ...“ tačiau abiems darbuotojams buvo mokamos priemokos už veiklos užduotyse nurodytas vykdomas užduotis¹⁰ kaip už papildomą krūvį.

2. Pastebėjimai dėl buhalterinės apskaitos organizavimo

Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme¹¹ nurodyta, kad viešojo sektoriaus subjektai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos parengtu ir patvirtintu privalomuoju bendruoju sąskaitų planu, sudaro savo sąskaitų planą. Centro direktorius 2017-05-25 įsakymu Nr. V-5 patvirtino Apskaitos politiką ir Pavyzdinį viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų

⁸ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2006-11-16 sprendimas Nr. T-282 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro direktoriaus atlyginimo ir didžiausio leistino darbuotojų pareigybių skaičiaus nustatymo“ 2 p.

⁹ Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro direktoriaus 2017-05-16 įsakymas Nr. P-5 „Dėl 2017 metų darbuotojų pareigybių, etatų, darbo užmokesčio nustatymo“.

¹⁰ Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro direktoriaus įsakymai 2017-08- 21 Nr. P-7, 2017-10-23 Nr. P-9, 2017-11-24 Nr. P-11.

¹¹ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas 2001-06-06 Nr. IX-574, 7 str. 2 ir 3 dalys (su vėlesniais pakeitimais).

planą (Apskaitos politikos priedas), o ne Centro individualų sąskaitų planą kuriame būtų Centro apskaitoje naudojamos registravimo sąskaitos.

Pagal Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių 9.1.8 punktą, subjekto Apskaitos politikoje turi būti nustatyta ūkinių operacijų registravimo nebalansinėse sąskaitose tvarka. Centro Apskaitos politikos priede „Atsargų apskaitos tvarkos aprašas“ 66 punkte nurodyta, kad „Nebetinkamas naudoti ūkinis inventorių nurašomas iš nebalansinės apskaitos **Raseinių rajono savivaldybės** ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašu patvirtinta tvarka. Ūkinis inventorių iš nebalansinės sąskaitos nurašomas ūkinio inventoriaus nurašymo akto data“.

Centro buhalterinę apskaitą pagal sutartį tvarko Šiaulių rajono savivaldybės kultūros centras¹². Apskaita nuo 2014 metų tvarkoma naudojant Biudžetas VS finansų valdymo ir apskaitos informacinę sistemą, tačiau, suformavus ir palyginus ataskaitas informacinėje sistemoje, duomenys nesutampa, kadangi dalis mokėjimų formuojami rankiniu būdu, kas didina biudžeto drausmės nesilaikymą.

Didžioji knyga – tai registras, skirtas galutiniam apskaitos duomenų iš skirtingų registru sisteminiui ir kaupimui. Baigiantis ataskaitiniam laikotarpiui, duomenys iš Didžiosios knygos perkeliama į finansines ataskaitas. Atliekant audito procedūras dėl 2017 metų pabaigos likučių perkėlimo iš Didžiosios knygos į Veiklos rezultatų ataskaitą pagal ataskaitos straipsnius, be papildomo paaiškinimo negalėjome nustatyti kokie Didžiosios knygos likučiai sudaro ataskaitoje atvaizduotus sąnaudų straipsnius. Didžiojoje knygoje naudojamos registravimo sąskaitos kurių net nėra Centro direktoriaus patvirtintame sąskaitų plane.

Primename, kad vyriausiasis buhalteris atsako už buhalterinių įrašų teisingumą, atitiktį ūkinių įvykių ar operacijų turiniui, biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių sudarymą pagal subjekto sąskaitų plano sąskaitų duomenis¹³.

Centro direktoriaus įsakymais¹⁴ paskirtas atsakingas asmuo už keramikos užsiėmimų (įstaiga teikia daugiau mokamų paslaugų) bilietų pardavimą ir patvirtintos Bilietų naudojimo ir apskaitos taisyklės, tačiau nepaskirtas asmuo atlikti kasos operacijas. Grynujų pinigų už parduotus bilietus apskaita neatitinka Kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių

---

¹² Pagal Centralizuoto buhalterinės apskaitos tvarkymo 2010-01-04 sutartį Nr. 1.

¹³ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015-12-23 įsakymas Nr. 1K-389 „Dėl viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių patvirtinimo“, 15.1, 15.7 p.

¹⁴ Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro direktoriaus 2010-01-06 įsakymas Nr. V-7 „Dėl atsakingo asmens paskyrimo parduodant bilietus už keramikos užsiėmimus“, 2016-03-04 įsakymu Nr. V-2 „Bilietų naudojimo ir apskaitos taisyklės“.

nuostatų¹⁵, kadangi gautų pinigų priėmimas neįforminamas kasos pajamų orderiu, nenustatyta pinigų sumokėjimo tvarka ir terminai, kurie negali būti ilgesni kaip vienas mėnuo. Be to, pareigybės aprašyme neįrašytos funkcijos susijusios su kiekiu įsigytų ir parduotų bilietų apskaita, atsakomybė už pinigų saugumą ir nuostolius. Bilietai neapskaitomi nebalansinėje sąskaitoje.

3. Pastebėjimai dėl ilgalaikio turto ir atsargų naudojimo ir apskaitos

Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimu¹⁶ Centrai patikėjimo teise perduota valdyti, naudoti ir disponuoti materialaus ilgalaikio turto, kurio įsigijimo vertė 76868,69 Eur. Turtas įgytas įgyvendinant projektą „Šiaulių rajono savivaldybės Etninės kultūros ir tradicinių amatų centro plėtra“. Peržiūrėjus įsigytą turtą, kyla klausimas ar įsigytos priemonės tinkamai funkcionuoja ir užtikrina turto efektyvų panaudojimą vykdant Centro plėtrą ir veiklą, pvz.: Mikšerinių pultų su priedais 2 komplektai, kurių vertė 9359,02 Eur, Monitorinių garso kolonėlių su priedais komplektas vertė 13621,99 Eur, kompiuterinės įrangos įsigijimo vertė 22340,86 Eur ir kt. Manome, kad turimos priemonės ir žmogiškieji išteklių turi atitinkamai funkcionuoti, kad užtikrintų efektyvų ir tinkamą turto panaudojimą vykdant veiklą.

Įvertinus ilgalaikio turto apskaitą, nustatyta, kad Centro direktorius nepatvirtino ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvų (atsižvelgiant į Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁷ patvirtintus normatyvus). Patikrinus ar pritaikyti ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvai atitinka Savivaldybės tarybos sprendime nustatytus normatyvus, nustatėme skirtumus, pvz.: Kitos mašinos ir įrenginiai patvirtintas nusidėvėjimo normatyvas 5 metai, apskaitomiems šioje ilgalaikio turto grupėje kai kuriems turto vienetams yra taikoma 7 arba 10 metų nusidėvėjimo normatyvai, Kita biuro įranga patvirtintas nusidėvėjimo normatyvas 5 metai, tačiau daugeliu atveju pritaikytas 4 metų nusidėvėjimo normatyvas. Įvertinus nusidėvėjimo normatyvų paskirstymo nuoseklumą, pastebėta, kad Degimo krosniai nustatytas 10 metų normatyvas, tačiau turtas nudėvimas per 5 metus.

2017 m. Centras įsigijo atsargų už 18306,99 Eur (4125,07 Eur - panaudoti Centrai skirti biudžeto asignavimai, 14181,92 Eur gauta trumpalaikio turto valdyti patikėjimo teise Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2017-10-10 sprendimu Nr. T-292).

Centras edukacinių užsiėmimų metu naudoja įvairias medžiagas, pvz., vazonėliai dekoravimui, tačiau vazonėliai apskaitoje neužregistruoti. Vykdoma Lipdymo iš molio edukacinė programa, tačiau nepatvirtintos normos kiek asmeniui skiriama molio edukacinio užsiėmimo metu.

---

¹⁵ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimas Nr. 179, 10 p., 27p. (Suvestinė redakcija nuo 2015-01-01 iki 2017-12-19).

¹⁶ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2017-10-10 sprendimas Nr. T-292.

¹⁷ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2010-03-25 sprendimas Nr. T-43 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) ekonominių normatyvų patvirtinimo“.

Gaminant produkciją atsargos neskirstomos į nebaigtą gaminti produkciją, pagamintą produkciją bei atsargas skirtas parduoti.

Vertinant 2017 m. apskaitos duomenis buvo neaišku kaip vykdomas gamybos procesas, kiek sunaudojama medžiagų ir žaliavų gaminant produkciją, kadangi Centro apskaitoje buvo fiksuojamos tik apskaičiuotos pajamos už suteiktas paslaugas (7412001 sąskaita). Be to, 2017 metų eigoje medžiagų ir žaliavų balansinė vertė buvo lygi nuliui, tačiau Centras vykdydamas veiklą pardavė pagamintus keramikinius dirbinius ir vykdė edukacinius užsiėmimus naudojant molį, glazūrą ir kitas medžiagas reikalingas produkcijos gamybai ir edukacijai. Pajamų už suteiktas paslaugas naudojant molį ir kitas medžiagas, apskaitoje užregistruota 2108 Eur ir tik 2017 m. gruodžio mėn. pabaigoje, užsipajamavus gautas atsargas t.y. įvairus molis 3250 kg - vertė 1382,43 Eur, glazūra 310 kg - 2287,88 Eur, pigmentas 19 kg - 834,90 Eur iš viso 4495,21 Eur, jos buvo nurašytos fiksuojant sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos sąnaudas.

Vykdamas Centro veiklą, 2017 metais atiduota naudoti trumpalaikio turto už 10307,15 Eur, t.y. ūkinis inventorių kuris atidavus naudoti, apskaitomas nebalansinėje sąskaitoje. Centro direktoriaus 2017-05-25 įsakymu Nr. V-5 patvirtintame Atsargų apskaitos tvarkos apraše įtvirtinta nuostata, kad atitinkamų atsargų grupių daiktai, kurių vertė iki 50 Eur iš karto atiduodami naudoti, nurašomi Atsargų nurašymo aktu ir nurašytos priemonės nebalansinėse sąskaitose neapskaitomos. Patikrinus atsargų įsigijimą, nustatyta, kad deimantiniai šlapio pjovimo pjūklai 3 vnt. po 240 Eur, virdulys 55,20 Eur įsigijus buvo nurašyti, fiksuojant sunaudotų ir parduotų atsargų sąnaudų savikainą ir neapskaitomi nebalansinėje sąskaitoje. Minėti nurašyti daiktai nėra vienkartinio naudojimo¹⁸, todėl perduotas naudoti inventorių turėjo būti apskaitomas nebalansinėje sąskaitoje, o iš nebalansinės sąskaitos nurašomas teisės aktų nustatyta tvarka jam susidėvėjus, jį sugadinus ar praradus¹⁹.

Apskaitant Centro veikloje naudojamas atsargas nepilnai vadovautasi 8-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Atsargos“²⁰ nuostatomis.

4. Kiti pastebėjimai

Savivaldybės meras potvarkiu²¹ komandiravo centro direktorių dalyvauti seminare ir nurodė apmokėti komandiruotės išlaidas iš surenkamų pajamų. Apmokant komandiruotės išlaidas,

¹⁸ **Viešojo sektoriaus subjekto ūkinis inventorių** – materialusis turtas, kuris yra naudojamas daugiau nei vieną kartą ir kurio įsigijimo ar pasigaminimo savikaina mažesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią viešojo sektoriaus subjekto ilgalaikio materialiojo turto vertę.

¹⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo 1998-05-12 įstatymas Nr. VIII-729 įstatymas (su vėlesniais pakeitimais), 26, 27 str.

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas „Dėl viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 8-ojo standarto patvirtinimo“ (2008-06-20 Nr. 1K-220 su vėlesniais pakeitimais).

apmokėta ir 25,01 Eur (su PVM) išlaidų, kurios nepriskiriamos tarnybinių komandiruočių išlaidoms²².

Savivaldybės tarybos sprendimu²³ leista Etninės kultūros ir tradicinių amatų centro direktorei naudoti netarnybinių automobilių tarnybos reikmėms ir mokėti kas mėnesį 0,12 Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskutinį kartą paskelbto šalies ūkio vidutinio mėnesio darbo užmokesčio dydžio kompensaciją. 2017 metais kompensacijos priskaičiuota 68,25 Eur daugiau nei priklausė.

Kai kuriais atvejais, skaičiuojant atostoginius darbuotojams, į vidutinį darbo užmokestį nebuvo įtrauktas priskaičiuotas darbo užmokestis iš įstaigos pajamų už teikiamas paslaugas.

5. Biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai

Audito metu reikšmingų klaidų ir neatitikimų dėl 2017 m. Centro biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, nenustatėme.

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, Centras rengia žemesniojo lygio metinių finansinių ataskaitų rinkinį. Finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas pagal teisės aktų reikalavimus, tačiau dėl kai kuriems ilgalaikio turto vienetams neteisingo nusidėvėjimo normatyvų pritaikymo ir skaičiavimo bei, dėl medžiagų, žaliavų, ūkinio inventoriaus apskaitos ir nurašymo nepilnai vadovaujantis 8-ojo standarto nuostatomis, negalime patvirtinti Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytų nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų bei sunaudotų ir parduotų atsargų savikainos teisingumo. Sąnaudų apskaita įtakoja ir Finansinės būklės ataskaitoje nurodytas finansavimo sumas pagal šaltinius bei Centro veiklos rezultatą.

Aiškinamajame rašte ne visais atvejais detalizuojamos sumos, konkrečiai nepaiškinami reikšmingi pokyčiai, pvz., Pastabos P02 paaiškinimas „Lyginant su praėjusiu ataskaitiniu laikotarpiu pagrindinės veiklos sąnaudos padidėjo 16352,63 Eur“, tačiau padidėjimo priežastys nenurodytos.

---

²¹ Šiaulių rajono savivaldybės mero 2017-04-05 potvarkis Nr. MA-62(2.8).

²² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-04-29 nutarimas Nr. 526 “Dėl tarnybinių komandiruočių išlaidų apmokėjimo biudžetinėse įstaigose taisyklių patvirtinimo“ 17 p. (su vėlesniais pakeitimais).

²³ Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2013-03-28 sprendimas Nr. T-84.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS				
Rekomendacijos eilės numeris ataskaitoje	Rekomendacija	Vykdytojas	Priemonė, komentaras rekomendacija vykdyti	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
1	2	3	4	5
1.	Peržiūrėti Centro nuostatus ir imtis priemonių, kad nuostatuose numatytos veiklos rūšys atitiktų veiklos tikslus bei galimybes.	Direktorė	Patikslinti Centro veiklos rūšis ir teikti Savivaldybės Tarybai tvirtinti Centro nuostatus	2018-11-01
2.	Atsižvelgti į pastebėjimus dėl „Keramikos dirbinių gamybos paslaugos“ ir priimti sprendimus, kad neatsirastų finansinių pasekmių, tokių kaip baudos ar kt.	Direktorė	Priimti sprendimus dėl „Keramikos dirbinių gamybos paslaugos“ skaidrumo	2018-08-31
3.	Patvirtinti visų Centre vykdomų užsiėmimų edukacines programas ir teikti Savivaldybės tarybai patvirtinti įkainius.	Direktorė	Sukūrus naujas edukacinių užsiėmimų programas teikti Savivaldybės Tarybai patvirtinti įkainius	2018-12-31
4.	Užtikrinti pajamų už suteiktas paslaugas surinkimą pagal Savivaldybės tarybos patvirtintus įkainius.	Atsakingas darbuotojas	Nuolat (gauti pinigai už paslaugas įnešami į įstaigos kasą, mėnesio gale - į banką)	2018-06-01
5.	Peržiūrėti ir patikslinti pareigybių aprašymus faktiškai atliekamomis nuolatinio pobūdžio funkcijomis bei informuoti darbuotojus pasirašytinai.	Direktorė	Patikslinti pareigybių aprašymus	2018-07-31
6.	Patvirtinti Centro individualų sąskaitų planą ir Centro atsargų apskaitos tvarkos aprašą.	Buhalterija	Individualus sąskaitų planas patvirtintas 2018-06-01 Nr. V-8. Atsargų apskaitos tvarkos aprašas patikslintas.	2018-06-01
7.	Nustatyti ir patvirtinti edukaciniams užsiėmimams sunaudojamų medžiagų normas ir priimti priemones, kurios užtikrintų teisingą atsargų (medžiagų, žaliavų, ūkinio inventoriaus) apskaitą.	Direktorė	Patvirtinti edukaciniams užsiėmimams medžiagų normas ir atsargų apskaitos tvarką	2018-08-01
8.	Parengti Finansines ataskaitas už 2018 metų 9 mėnesius, pilnai naudojant apskaitos programą.	Buhalterija	Ataskaitas formuoja programa „Biudžetas“	2018-01-01 2018-09-30

9.	Sukurti kontrolės procedūras, kad užtikrinti teisingą likučių perkėlimą iš Didžiosios knygos į ataskaitas.	Buhalterija	Ataskaitas formuoja programa „Biudžetas“	2018-01-01
10.	Užtikrinti teisingą kasos darbo organizavimą ir grynujų pinigų apskaitą.	Buhalterija	Patvirtintos kasos taisyklės 2018-06-01 Nr. V-6 Pinigai už parduotus bilietus tą pačią dieną yra įnešami į centralizuotos buhalterijos kasą.	2018-06-01
11.	Patvirtinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo normatyvus ir perskaičiuoti naudojamam turtui nusidėvėjimą.	Buhalterija	Patvirtinti IT nusidėvėjimo normatyvai 2018-06-01, Nr.-V-7. Perskaičiuotas biuro įrangos nusidėvėjimas 2018 - 01 - 01.	2018-06-01
12.	Spręsti klausimą dėl 93,26 Eur gražinimo į Savivaldybės biudžetą neteisėtai apmokėtų komandiruočių išlaidų ir kompensacijos už netarybinio automobilio naudojimą.	Buhalterija	Pervesta finansų skyriui 93,26 Eur.	2018-06-05

Savivaldybės kontrolierius

Saulius Mickus

Savivaldybės kontrolieriaus
pavadootoja

Birutė Bunokienė

Vyresnioji patarėja

Aurelija Drazdauskaitė

PRIEDAI

Kontrolės ir audito tarnybos ataskaitos „Šiaulių rajono savivaldybės etninės kultūros ir tradicinių amatų centro 2017 metų ataskaitų rinkinio teisingumas bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas“ priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas – įvertinti 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis, lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus²⁴, tarptautinių audito standartų²⁵ ir tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standartų²⁶ reikalavimus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o valstybės/savivaldybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu vertinome Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateiktus 2017 metų finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Finansinių ataskaitų rinkinį sudaro finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčių ataskaitos bei finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2017 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudaro Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2017 m. gruodžio 31 d. ataskaitos ir aiškinamasis raštas.

Finansinės būklės ataskaitos 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Centro balansinė turto vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 85312,85 Eur ir atitinkamai finansavimo sumų 81015,67 Eur, įsipareigojimų 4297,18 Eur. Palyginus su praėjusiais 2016 metais, turto vertė 2017 metais padidėjo 76662,18 Eur.

Veiklos rezultatų ataskaitos 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Centras gavo 67974,53 Eur pagrindinės veiklos pajamų ir patyrė pagrindinei veiklai vykdyti 67994,68 Eur sąnaudų.

Centras neturi kontroliuojamų ir asocijuotų subjektų.

Audito apimties apribojimų nebuvo.

---

²⁴ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

²⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, lar.lt/www/new/page.php?204).

²⁶ Finansinio audito (1000 – 1810 TAAIS) ir atitikties audito (4000, 4200 TAAIS) standartai (<http://www.vkontrole.lt/page.aspx?id=350>).

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, buvo susipažinta su Centro veikla, apskaitos sistema, vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis.

Siekiant gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus audito įrodymus buvo taikytos skaičiavimo dokumentų tikrinimo, analitinės ir paklausimo audito procedūros. Taip pat buvo vertinama, kaip audituojamas subjektas laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.